

Видео 2: Постапка за спроведување на референдум на локално ниво Февруари 2023 година

Вклучете се во креирањето на политиките на локално ниво и придонесете за подобра заштита на животната средина

Во ова видео ќе се запознаеме со постапката за спроведување на референдум на локално и национално ниво

Закон за референдум и други облици на непосредно изјаснување на граѓаните

- На референдумот граѓаните се изјаснуваат непосредно со тајно гласање.
- Право на гласање на референдум имаат граѓаните кои имаат избирачко право и се запишани во Избирачкиот список.
- Никој не може да биде повикан на одговорност за гласање, односно негласање на референдум.
- Референдумот се распишува заради одлучување на граѓаните или за консултирање на граѓаните.
- Одлуката донесена на референдумот за одлучување е задолжителна.
- Одлуката донесена на референдум за консултирање не е задолжителна.
- Прашањето на гласачкото ливче мора да биде прецизно формулирано и недвосмислено, така што граѓанинот на референдумот да може да одговори со "ЗА" или "ПРОТИВ".
- Референдум за исто прашање не може да се повтори пред истекот на рокот од две години од денот на одржаниот референдум.

Референдум на локално ниво

- Референдум на локално ниво распишува советот на општината, по сопствена иницијатива и на предлог од најмалку 20% од граѓаните од општината, градот Скопје и општините во градот Скопје.
- Советот може да распише референдум на локално ниво за прашања од негова надлежност за кои со закон е овластен да одлучува.
- Иницијатива на локално ниво се спроведува преку давање на потписи на граѓаните. Иницијатива на локално ниво се покренува на предлог на 100 граѓани кој се доставува до претседателот на советот. Предлогот за покренување иницијатива за распишување на референдум на локално ниво треба да се однесува на прашање за кое е може да се распише референдум на локално ниво.
- Претседателот на советот по добивањето на предлогот за иницијатива за распишување на референдум на локално ниво во рок од три дена ќе испита дали предлогот е уреден. Советот со заклучок утврдува дали иницијативата е уредна.
- Претседателот на советот го известува овластениот предлагач за заклучокот на советот во рок од три дена од денот на неговото донесување.
- Предлагачот е должен иницијатива за распишување референдум на локално ниво за која е поднесен предлогот да ја спроведе во рок од еден месец од денот на добивањето на известувањето за нејзината уредност.
- Потписите на граѓаните за иницијативата се даваат на образец пред Државната изборна комисија, во рамките на работното време.

- Иницијативата за распишување референдум на локално ниво се смета за покрената ако најмалку 10% од граѓаните запишани во Избирачкиот список за општината со свои потписи ја поддржале иницијативата.
- Образецот со потписите на граѓаните за предлогот се предава на претседателот на советот.
- Советот е должен да одлучува во рок од 30 дена по приемот на предлогот.
- Одлуката за распишување на референдум на локално ниво се објавува во службеното гласило на општината и преку средствата за јавно информирање на начин утврден со статутот.
- Од денот на објавувањето на одлуката за распишување на референдум во службеното гласило на општината до денот на одржувањето на референдумот на локално ниво не можат да поминат помалку од 25 ниту повеќе од 40 дена.
- Референдум на локално ниво може да се распише за донесување пропис, за прашања што треба да се уредат во општината, градот Скопје и општините во градот Скопје (претходен референдум) или за преоценување на пропис што претходно е донесен (дополнителен референдум).
- Претходен референдум на локално ниво може да се распише за:
 - определено прашање што треба да се уреди со пропис и
 - уредување на определено прашање што не е уредено со пропис.
- Дополнителен референдум може да се распише за преоценување на пропис што претходно е донесен.
- Референдум на локално ниво не може да се распише за прашања што се однесуваат на буџетот и завршната сметка на буџетот на општината, градот Скопје и општините во градот Скопје и за организацијата на општинската администрација.
- Референдум на локално ниво не може да се распише за прашања за кои советот одлучува со мнозинство гласови од присутните членови на советот при што мора да има мнозинство гласови од присутните членови на советот кои припаѓаат на заедниците што не се мнозинско население во општината.
- Одлуките на референдум се сметаат за донесени ако за нив гласале мнозинството од вкупниот број граѓани кои гласале, доколку гласале повеќе од половината од вкупниот број граѓани запишани во Избирачкиот список за општината каде што се спроведува референдумот.
- Советот на општината е должен во рок од 60 дена по објавувањето на резултатите од референдумот да го уреди прашањето, по кое се одлучувало на референдумот во согласност со резултатите од референдумот.
- Општинската изборна комисија по приемот на записниците и целокупниот гласачки материјал од избирачките одбори во рок од 24 часа го утврдува и објавува резултатот од гласањето на референдумот на локално ниво.
- Извештајот за резултатот од гласањето на референдумот се доставува до советот на општината, а изборната комисија резултатот го објавува во службеното гласило на општината.
- Секој граѓанин има право да поднесе приговор поради неправилности во постапката за гласање, сумирање и утврдување на резултатите од гласањето во рок од 24 часа од денот на одржувањето на референдумот до Изборната комисија.

Водител

Се надевам дека успеав да Ви помогнам и да Ви ја доближам постапка за спроведување на референдум на локално ниво.

За подетални информации разгледајте ги детално законските одредби. Доколку сте еколошка граѓанска организација и сакате да се вклучите во креирањето политики на локално ниво, контактирајте го Македонското здружение на млади правници за да добиете дополнителни информации и поддршка преку Програмата за правна и менторска поддршка на еколошки граѓански организации.